ROK III Nr. 89 (506).

SŁOWO

PRENUMERATA miesięczna z dostarczaniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 5000000 zagranicę 10000000. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 80.259.
Cena pojedyńczego N-ru 250000 mr.

Wilno, Czwartek 17-go kwietnia 1924 r.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ. Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na str. 2-ej i 3 ej 350000 mk., za tekstem 120000 marek. Najmniejsze ogłoszenie 1800000 mk. — Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie ogłoszenia od dnia zmiany cen bez upszedniego zawiadomienia.
W nr. świątecznych o 25 proc. drożej.

Odpowiedź francuska.

Pan Poincare zabrał głos na bankiecie stronnictwa republikańsko-demokratycznego i wygłosił mowę, której drugą i istotną część zamieszczamy poniżej. Można tę mowę uważać za odpowiedź na mowę kanclerza Marxa, którą cytowaliśmy i omawialiśmy kilka dni temu. Można się było domyślać, iż kanclerz Marx w swem przemówieniu dawał do zrozumienia, że pozycja niemieckich stronnictw umiarkowanych będzie o wiele łatwiejsza i ich szanse przy wyborach w maju o wiele większe, jeżeli Francja da jakieś obietnice wycofania się z Zagłębia Ruhry. Kanclerz Marx pośrednio przypomniał też swoim słuchaczom, że całkowite zwycięstwo nacjonalistów przy wyborach zagraża spokojowi Europy.

Jeżeli mowa kanclerza niemieckiego była niewyraźnem pytaniem, to przemówienie p. Poincarego jest wyraźną odpowiedzią. Imieniem Francji oświadczył p. Poincare, że się z terenów okupowanych nie wycofa przedwcześnie. Jakkolwiek mówi to p. Poincare, który nie jest kandydatem lewicy francuskiej, to jednak panuje powszechne przekonanie, że polityka zagraniczna lewicy francuskiej nie będzie się wiele różnić od polityki p. Poincarego.

Przemówienie p. Poincarego zwiększa szanse wyborcze skrajnych nacjonalistów niemieckich. Ale nie sposób jest wiedzieć, przy których z bliskich wyborów była myśl p. Poincarego, gdy swoje przemówienie wygłaszał — przy niemieckich czy może przy francuskich. Polak, czytelnik wiadomości politycznych z Francji, zawsze będzie podziwiał stanowczość i wytrwałość współczesnej polityki francuskiej. *M.*

* * *

Dziś, gdy po zakończeniu prac rzeczoznawców i po naradach przygotowawczych komisji odszkodowań nasze nadzieje zdają się już przybierać kształty realne, nie mniemajmy, że wszystko już jest zakończone i że wybiła godzina odpoczynku.

Wbrew twierdzeniom dzienników niemieckich, a nawet niektórych francuskich, sprawozdania rzeczoznawców są jaskrawem usprawiedliwieniem naszej polityki zagranicznej. Sprawozdania rzeczoznawców nie dochodzą bynajmniej do wniosku, że może nastąpić redukcja długu Niemiec, a więc w ten sposób pozostawiają nam możliwość, aby, co zresztą i dotychczas czyniliśmy, sprawa naszej wierzytelności związana była ze sprawą uregulowania długów międzysojuszniczych.

Sprawozdania rzeczoznawców nie ustalają w sposób ostateczny zdolności płatniczej Niemiec w przyszłości, wskazują natomiast, że ta zdolność będzie wciąż wzrastała, a więc i tutaj teza francuska odniosła zwycięstwo. Okupacja, jak się okazało, stała się najzupełniej produkcyjną, miała przytem podwójny skutek — 1) pewnego rodzaju demonstrację w stosunku do sprzymierzonych, 2) odegrała rolę przymusu w stosunku do Niemiec. Komisja odszkodowań będzie musiała obecnie ustalić definitywnie plan akcji, celem zmuszenia Niemiec do wydania szeregu niezbędnych ustaw, oraz zorganizowania systemu kontroli, zalecanego przez rzeczoznawców. Całokształt planu rzeczoznawców przewiduje niewątpliwie przywrócenie jedności gospodarczej i podatkowej Rzeszy, ale dopiero po przystąpieniu z ich strony do istotnego wykonania uchwał można będzie żądać od nas, abyśmy oddali posiadane przez nas zastawy, wzamian za gwarancje o charakterze bardziej obszernym i produktywnym. Oczywiście nie może być mowy abyśmy się usunęli z Zagłębia Ruhry przed zapłaceniem należnych nam sum, jak również nie może być mowy, byśmy zmniejszyli siły, z jakiemi trzymamy nasz zastaw, bez pozostawienia sobie środków dostatecznych dla opanowania z powrotem sytuacji, gdy zajdzie tego potrzeba, i to w szybkiem tempie.

Poincare stwierdza, że rzeczoznawcy przewidują taką możliwość, iż sankcje polityczne będą uważane za pożądane, a w tym wypadku będzie już rzeczą sprzymierzonych określić rodzaj tych sankcyj na specjalnych konferencjach. Poincare dodaje, że koleje niemieckie, pozostające pod kontrolą sprzymierzonych, stanowią bardzo poważną gwarancję bezpieczeństwa i są w pewnej mierze uzupełnieniem paktów o wzajemnej pomocy, których obietnica była nam uczyniona jeszcze w roku 1919. Będziemy również traktowali z naszymi sprzymierzeńcami o tej niezwykle dla nas doniosłej sprawie.

Apoteoza Lüdendorffa, owacje na cześć Kronprinza, urzędowe kłamstwa w sprawie odpowiedzialności za wybuch wojny, przeszkody, czynione działalności międzysojuszniczej wojskowej komisji kontrolnej, wszystko to są symptomy, które czynią dla nas obowiązek czujności koniecznym.

W ten sposób, kończy mówca, im bardziej miłujemy pokój, tem bardziej jesteśmy zdecydowani nie tolerować, aby ten pokój był zakłócony, lub zagrożony. W tym kierunku mamy u sprzymierzonych wolę, na szczęście, również silną, jak u nas.

TEATR POLSKI (Lutnia)
Dziś przedstaw. zawieszone.
W niedzielę 20 kwietnia
„Żywy Buddha"
Sztuka A. Ossendowskiego.
Początek o godz. 8-ej wiecz.
We wtorek 22 kwietnia
o godz. 4 po poł.
przedstawienie dla młodzieży po cenach zniżonych:
„Złote więzy"
L. Rydla

TEATR WIELKI. (na Pohulance).
Dziś przedstaw. zawieszone.
W niedzielę 20 kwietnia
„Carmen"
Opera Bizet'a.
Z udziałem
I. Szereszewskiej i W. Hendrichówny
Początek o g. 8 w.
W poniedziałek o g. 4 po poł.
przedstawienie po cenach zniżonych
„Madame Pompadour"
Operetka Falla.

Wywłaszczenie na Łotwie.

RYGA. 15. IV. (tel. własn.). Na posiedzeniu Sejmu w dn. 14 b. m. przystąpiono do rozpatrzenia w trzeciem czytaniu projektu ustawy o przymusowem wywłaszczeniu większej własności ziemskiej bez odszkodowań. Lewica wysunęła wniosek, ażeby ustawę poddać pod głosowanie tajne. Wniosek został przyjęty.

Rezultat głosowania tajnego następujący: za ustawą opowiedziało się — 50 posłów, przeciwko — 39. Ustawa w trzeciem czytaniu została przyjęta.

W sprawie not protestacyjnych, skierowanych do rządu łotewskiego ze strony Polski, Francji i Włoch, odbyły się obrady przedstawicieli frakcji sejmowych w dn. 12 b. m. pod przewodnictwem prezydenta republiki.

Pisma podają, że na posiedzeniu postanowiono opracować dodatkową ustawę o niepodlegających wywłaszczeniu bez odszkodowań obywatelach obcych mocarstw.

SEJM i RZĄD.

Arcybiskup Ciepiak u gen. Sikorskiego.

We wtorek d. 15 bm. ks. arcybiskup Ciepiak złożył wizytę p. ministrowi spraw wojskowych, gen. Sikorskiemu.

Jak wiadomo, przed rokiem rząd gen. Wład. Sikorskiego pierwszy podjął akcję dyplomatyczną w obronie arcybiskupa Ciepiaka. Zetknięcie się bohaterskiego arcybiskupa z gen. Sikorskim nacechowane było serdecznością, a ożywiona rozmowa przeciągnęła się przeszło godzinę.

Pobór rocznika 1903.

Minister spraw wojskowych — jak dowiadujemy się—zarządził pobór popisowych rocznika 1903 oraz zgłoszonych dotychczas ochotników rocznika 1904, 1905, 1906 w dniach od 23 kwietnia do 31 maja r. b.

Zarządzenie to pozostaje w związku z uchwaloną w dniu 11-go b. m. przez Sejm ustawą o poborze tego rocznika.

Kondolencja.

W imieniu p. Prezydenta Rzeczypospolitej złożył kondolencję w poselstwie Brazylijskiem, z powodu śmierci b. Prezydenta Stanów Brazylijskich, Jerzy Tarnowski, zastępca szefa protokułu dyplomatycznego, w imieniu zaś rządu—radca legacyjny p. Kwapiszewski.

Dymisja gen. Czikiela.

Jak się dowiadujemy, gen. Czikiel stanął w dniu wczorajszym przed wojskową komisją rewizyjną, która uznała go za niezdolnego do służby. Dymisja jego zostanie podpisana w najbliższych dniach.

Regulamin Naczelnej Izby Lekarskiej.

W „Monitorze Polskim" ogłoszono regulamin ogólny Naczelnej Izby Lekarskiej. Na mocy tego regulaminu Naczelna Izba Lekarska Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie reprezentuje stan lekarski w Polsce, jest naczelną stałą przedstawicielką i bezpośrednią władzą samorządową wszystkich Izb lekarskich w Polsce.

Protest Rządu.

Minister skarbu na podstawie 26 artykułu statutu Banku Polskiego wniósł protest przeciw wyborowi p. Fudakowskiego i trzech zastępców.

Sprawa przedstawia się w sposób następujący:

Przed wyborami do władz Banku Polskiego ukazała się lista rządowa i p. prezes Karpiński wyraził swe zdziwienie i ubolewanie, że prócz listy rządowej kursuje jeszcze lista akcjonarjuszy.

Jednak w wyborach zwyciężyła lista akcjonarjuszy, która od listy rządowej różniła się tylko nazwiskiem p. Fudakowskiego zamiast p. Mielczarskiego, proponowanego przez rząd, i nazwiskami trzech zastępców. Otóż przeciwko tym wszystkim kandydatom różniącym się od listy rządowej p. Grabski złożył protest.

Pan Fudakowski jest prezesem organizacyj ziemiańskich, p. Mielczarski zaś kooperatystą i, jak opowiadają w Warszawie — dawnym przyjacielem p. prezydenta Wojciechowskiego i jego towarzyszem w tej dziedzinie pracy.

Posiedzenie Rady Ministrów.

WARSZAWA. 16.4. (Pat). Na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ministrów powzięto następujące uchwały: ustalenie zasad redukcji urzędników; ustalenie mnożnej na 1.V. 1924 r.; projekt ustawy o sędziach i prokuratorach sądów ogólnych; projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie uzupełnienia i zmiany niektórych postanowień, zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej dnia 20.1. 1924 r. o systemie monetarnym.

Bank Handlowy w Warszawie
Oddział w Wilnie
zawiadamia, że z powodu Świąt Wielkanocnych w piątek dn. 18 i w sobotę dn. 19 b. m. będzie czynny tylko od godz. 9 do godz. 12 rano.

KAPELUSZE, CZAPKI męskie
(specjalność—wielki wybór)
E. Mieszkowski
Wilno. Mickiewicza, 22. Warszawa.

Żądajcie wszędzie
Łańcuckich wódek i likierów
Alfreda hr. Potockiego
powszechnie znanych ze swej wysokiej jakości i wytwornego smaku

Zaprzedanie Białowieży.

WARSZAWA, 16 4. (PAT). W związku z notatkami, podanemi przez niektóre dzisiejsze dzienniki, jakoby rząd już podpisał z firmą angielską umowę w sprawie eksploatacji puszczy Białowieskiej, wyjaśnić należy, że umowa dotycząca eksploatacji puszczy Białowieskiej nie została dotychczas podpisana. W sprawie eksploatacji puszczy Białowieskiej toczą się rokowania z poważną grupą angielską, której przedstawiciel Sir James Ealder przybył przed paru dniami do Warszawy. Pertraktacje te mają być w najbliższych dniach zakończone.

Mnożna na m—c maj.

Rada Ministrów ustaliła na miesiąc maj mnożną w wysokości 0,36 zł. pol. względnie 648.000 m. p.

Gwałty litewskie.

Wczoraj, dn. 16 kwietnia, w miejscowości Łozdziany, w pobliżu Trok, pow. Wileńsko - Trockiego, zostało wysiedlone 50 rodzin polskich z choremi dziećmi. Ponieważ termin dla wysiedlenia, wyznaczony przez władze litewskie, był zbyt krótki (3 dni), więc nie mogąc zlikwidować w tym czasie swego mienia, rodziny te zostały zmuszone porzucić prawie cały swój dobytek.

Wysiedleńcy już są w Wilnie i jeszcze przed świętami będą odesłani do powiatów Święciańskiego i Oszmiańskiego, skąd pochodzą. (*l*)

Łotewskie lasy.

RYGA. 14.IV. (Tel. własn.)

Przy ostatecznem bilansowaniu budżetu na rok 1924 komisja budżetowa Sejmu łotewskiego wróciła ponownie do kwestji leśnej, przybierającej na Łotwie obrót niepożądany. W obszernej dyskusji posłowie kładli szczególny nacisk na wyrąb nadmierny lasu, co mogłoby w krótkim czasie postawić Łotwę jej bogactw leśnych. W ciągu ostatnich trzech lat, naprzykład, roczny przyrost lasów zmniejszył się do 108 milj. stóp, w porównaniu do 172 milj. stóp dawniejszych stanowi to poważny spadek. Zapotrzebowanie wewnętrzne wynosi połowę rocznego przyrostu, pozostała połowa w żadnym razie nie wystarcza dla wywozu, gdyż słaby bilans handlowy wymaga wzmożonego eksportu materjałów leśnych.

Przedstawiciel leśnego departamentu dodał do cyfr powyższych, że obecnie las na Łotwie wyrąbany jest na 10 lat naprzód. Jako jedyny środek zaleca rząd możliwie dalej przeprowadzoną oszczędność. Posłowie lewicy zwrócili uwagę, że ogromną ilość materjału pochłania budowa nowych gospodarstw wiejskich na rozparcelowanych majątkach. Należy dążyć, aby zastosowane zostały budowy ogniotrwałe. W przeciwnym razie, już w niedługim czasie, okaże się brak materjałów leśnych, co grozi Łotwie niemal katastrofą.

Żydzi na Litwie.

Żydowska Rada Narodowa.

KOWNO. 15.4. (Tel. wł.). Rada Ministrów w Kownie zatwierdziła projekt statutu Żydowskiej Rady Narodowej. Projekt ten — złożony obecnie w Sejmie — ma ważne znaczenie w związku z kwestją autonomji narodowościowej. Składa się z 5 punktów.

Punkt 1-szy określa kompetencję Rady, ograniczając ją do spraw oświatowych, filantropijnych i t. p. W punkcie drugim ustala się sposób wyborów członków Rady. Ma być zastosowane czteroprzymiotnikowe głosowanie.

Następnie, w punkcie 3-m, wymienione są władze naczelne Rady jakie członkowie z pośród siebie wybierają. Rada będzie miała za zadanie ustalenie systemu podatkowego na cele kulturalne, jak również prowadzenie ksiąg metrycznych, które dotychczas należały do min. spr. żydowskich. Według punktu 4— należenie do żydowskiej organizacji narodowej jest nieobowiązkowe i rozporządzenia Rady nie dotyczą obywateli narodowości żydowskiej, którzy z tych czy innych powodów do organizacji nie należą. Punkt 5-ty ustala, że Żydowska Rada Narodowa jest osobą prawną.

Galwanauskas o autonomji kulturalnej Żydów.

WILNO. 16.4. (Wip.). Wileńska „Die Zeit" z dnia 13 b.m. powtarza za „Nowym Dziennikiem Żydowskim" w Szawlach wywiad z prezesem ministrów litewskich w sprawie likwidacji ministerstwa żydowskiego. Galwanauskas oświadczył, że rząd litewski odnosił się pozytywnie do tej sprawy, lecz większość sejmowa projekt rządowy odrzuciła. Żydowstwu litewskiemu, jako najliczniejszej mniejszości na Litwie, należy nie gwarantować autonomji kulturalnej, lecz ją urzeczywistnić. Zdaniem Galwanauskasa może to spełnić Rada Narodowa, a jej przewodniczący może objąć funkcję ministra do spraw żydowskich. W każdym razie prawo żydów do autonomji kulturalnej powinno być przestrzegane.

—l—

Sprawy gospodarcze.

O nasze lasy państwowe.

Ze zródeł zupełnie wiarogodnych dowiadujemy się, iż w czasie najbliższym mają zajść radykalne zmiany w dotychczasowej gospodarce w lasach państwowych. Projekt reformy tej, nad którym obecnie debatują w Warszawie, przewiduje oparcie gospodarki państwo-leśnej na podstawach prywatnego przedsiębiorstwa, z jednoczesnem przeniesieniem urzędników Zarządów leśnych na kontrakty. Nie ulega wątpliwości, iż sprawę powyższą postawiła na porządku dziennym szczęśliwie zapoczątkowana i niezwykle energicznie prowadzona przez pana ministra Grabskiego sanacja skarbu. Pana ministra Grabskiego w chwili tak poważnej, gdy się ważą losy państwa, a od uzdrowienia finansów naszych zależy nasza przyszłość, nie mogły zadowolnić skromne dochody państwowej gospodarki leśnej. A dochody te rzeczywiście bardzo są małe — niektóre Zarządy leśnie na kresach dają nawet deficyt.

Przedtem, niż przejść do omawiania projektowanej reformy, winniśmy zastanowić się nad tem, czem się tłumaczy ten smutny fakt. Otóż, zdawałoby się, dwie kardynalne przyczyny wywołały zjawisko to, a mianowicie: powojenny stan lasów i wadliwy sposób administrowania lasami.

Wskutek działań wojennych i dewastacji, dokonanej przez ludność miejscową w czasie powojennym, olbrzymie przestrzenie leśne zostały zniszczone. Wiele, bardzo wiele obrębów leśnych uległo całkowitemu wycięciu. Na zdewastowanych przestrzeniach tych obecnie stercza tylko pnie niby pomniki na strasznych cmentarzyskach i roi się robactwo, zagrażające sąsiednim, szczęśliwie ocalałym drzewostanom. Eksploatacji lasów państwowych, szczególnie na kresach, dokonywało się nieplanowo i w wielu wypadkach nie była uzgodnioną z faktycznym stanem lasów. W ten sposób, między innymi eksploatowano lasy państwowe i Wileńszczyzny, gdyż Okręg Wileński nie posiadał dotąd ani map, ani aparatów, nawet prowizorycznego ich urządzenia i dopiero w 1923 roku lasy Okręgu Wileńskiego zostały zlustrowane.

Oczywiście od takiej ślepej eksploatacji leśnej trudno byłoby oczekiwać korzystnych dla Kasy Skarbowej rezultatów. Wzbogacili się tylko ruchliwi przedsiębiorcy leśni ze szkodą dla interesów Państwa.

Druga kardynalna przyczyna anemji finansowej naszej gospodarki państwowej to, jak wyżej zaznaczyłem, wadliwy sposób administrowania. Obecny system gospodarki państwowej w lasach stworzył olbrzymią ilość instrukcyj, całe tomy najrozmaitszych sprawozdań, wykazów, przedłożeń etc. Ta potworna kancelarja leśna pochłania pracę tysięcy wykwalifikowanych leśników z wyraźną szkodą dla gospodarki w lasach państwowych. Nadleśniczowie, naprzykład, którzy winni być gospodarzami leśnymi, zadrzewiać zniszczone obszary, pielęgnować młodniki, eksploatować starodrzew i t. d. całemi dniami przesiadują w kancelarji i do takiego stopnia przeciążeni są pracą biurową i rachunkowością, iż niżej podpisany miał możność skonstatować w ciągu swoich wyjazdów inspekcyjnych, że niektórzy z nich (prawda były to pojedyńcze wypadki) wcale nie znają swoich terenów leśnych. Czy przy tych warunkach, gdy nadleśny, człowiek z wyższem wykształceniem, inżynier leśnictwa, posiadający częstokroć głęboką wiedzę teoretyczną i olbrzymią praktykę, a takich chwalić Boga mamy, przekształca się w kancelistę, manekina zobojętniałego na wszystko, prócz jednego, aby na papierze było wszystko w porządku, skarb państwa może oczekiwać od lasów państwowych poważniejszej cyfry dochodu? Oczewiście że nie.

Nie mając możności w ramach niniejszego artykułu zastanawiać się nad innymi czynnikami, niekorzystnie wpływającemi na dochodowość naszych lasów państwowych, a mianowicie: nad wadliwą polityką handlowo-leśną, niekorzystną dla lasów konjukturą natury politycznej etc., chcę tu z całą stanowczością zaznaczyć, iż i projektowana reforma, o której wspomniałem na wstępie, nie da oczekiwanych rezultatów finansowych, a może być wprost zgubną dla prawidłowej gospodarki lasów państwowych. Aczkolwiek nieznane mi są szczegóły projektu reformy, wyraźnem jest jedno, że do lasów państwowych wejdą w charakterze gospodarzy prywatne firmy handlowe, a może i konsorcjum banków. Kolizja dobrze zrozumiałych interesów państwowych z jednej strony, a interesów prywatnych przedsiębiorstw, mających na celu oczywiście wyciągnięcie jak największych dla skarbu zysków, stanie się nieuniknioną wcześniej, czy później. Momentom natury czysto finansowej z konieczności rzeczy będzie porządkowana cała gospodarka w lasach państwowych. Odnowienie i hodowla lasów pozostanie na drugim planie. Funkcjonarjusze leśni, którzy mają być przeniesieni na kontrakty, niepewni o swoją przyszłość, zależni od zmiennych częstokroć poglądów zwierzchników, zmuszeni będą zgadzać się na kompromisy ze szkodą dla interesów gospodarki państwowej. Odkryje się szerokie pole do rozmaitych nadużyć, tem bardziej możliwych, że, jak wyżej zaznaczyłem, lasy nasze nie są należycie urządzone. Nie zapominajmy, iż polityka w stosunku do lasów prywatnych (mam tu na względzie daninę lasową,) już poniosła fiasko, jak o tem zaznaczył w swoim expose sam pan minister Grabski. Zdajmy sobie dokładnie sprawę z tego, że lasy polskie to olbrzymi chory organizm. Wymaga on, aby bardzo ostrożnie z nim się obchodzono. Państwowy aparat gospodarczo-leśny, jak wyżej zaznaczyłem, ma wielkie wady, które muszą być niezwłocznie usunięte; czy należy aparat ten obecnie łamać, to wielkie pytanie, nad którem należałoby się zastanowić. Jeżeli przeznaczeniem lasów naszych jest przyjść z pomocą własnemu narodowi w chwilach tak bardzo dlań krytycznych ze względów na konjukturę finansową, to jestem pewien tego, że lasy nasze spełnią swoje zadanie. Należałoby stworzyć tylko odpowiednie ku temu warunki, aby leśnik polski, nie krępowany zbytnio instrukcjami częstokroć niewykonalnemi mógł z inicjatywą i z oddaniem się pracować dla dobra lasów i skarbu państwa. Do dźwignięcia przemysłu drzewnego muszą zabrać się wszyscy komu na sercu leżą nasze lasy — największe nasze bogactwo narodowe. Prywatny kapitał, z jego inicjatywą, ruchliwością i znajomością rzeczy, winien być zaangażowany, jednakże lasy państwowe winne być administrowane jedynie przez urzędników państwowych, mianowanych na stałe i karanych z bezwzględnością za wszelkie nadużycia służbowe. Tego wymaga konieczność państwowa.

Józef Lubkiewicz.

Handel w Wileńszczyznie.

Delegacja kupców i przemysłowców wileńskich u Prezesa Rady Ministrów p. Grabskiego.

W dn. 11 kwietnia została przyjętą przez Prezesa Rady Ministrów p. Grabskiego delegacja przemysłowców i kupców wileńskich, która złożyła memorjał w sprawie trudnej sytuacji handlu i przemysłu Ziemi Wileńskiej.

Memorjał zaznacza, iż ze wszystkich dzielnic Polski Wileńszczyzna ucierpiała najbardziej tak od samej wojny, jak też od mnogich jej skutków.

Wskutek wojny Wileńszczyzna, dzięki swojemu położeniu geograficznemu, oraz brakowi unów handlowych z Litwą i Rosją okazała się odciętą od swoich stałych rynków, została pozbawioną wolnego wyjścia przez Niemen do morza, oraz najkrótszej drogi kolei żelaznej, łączącej ją z Niemcami. Przemysł i handel był pozbawiony kredytów rządowych i prywatnych.

W chwili obecnej ogólne prawodawstwo finansowe, zastosowane do Ziemi Wileńskiej, nie uwzględniło specjalnych warunków, w których się kraj znajduje, wskutek czego represyjne wprowadzanie tych przepisów pociąga ruinę słabszych objektów opodatkowania.

W dalszym ciągu memorjał prosi o wprowadzenie dla Ziemi Wileńskiej ulg poniższych:

1) ustalić dla Wileńszczyzny ulgowe obniżenie podatków: dochodowego, przemysłowego i majątkowego;

2) udzielić Izbie Skarbowej prawa obniżania i odraczania wszystkich podatków personalnie tym płatnikom, którym wymierzony podatek zagraża ruiną. Podstawą mogłyby służyć zaświadczenia odnośnych organizacyj płatników;

3) przedsięwziąć środki celem udzielenia wileńskiemu handlowi i przemysłowi szerokich kredytów za pośrednictwem miejscowego Oddziału Banku Polskiego.

Prezes Rady Ministrów p. Grabski przyjął memorjał bardzo przychylnie i w odpowiedzi oświadczył, że sanacja Skarbu wywołała i będzie nadal wywoływać wielki kryzys w handlu, od którego może ucierpieć szereg przedsiębiorstw, ale te przedsiębiorstwa, które przetrwają sanację, będą wzmocnione.

Pozatem p. Prezes Rady Ministrów zupełnie zgadza się, że Wileńszczyzna jest obciążoną i nie może tyle wytrwać, ile inne dzielnice, ale drogą ustawową ulg dla Wilna przeprowadzić nie może.

Natomiast Izba Skarbowa oczywiście będzie mogła przyjąć pod uwagę miejscowe warunki i może zastosować pewne ulgi w granicach ustawy.

Następnie delegacja wileńska odbyła konferencję z vice-ministrem Skarbu p. Markowskim, vice-ministrem p. Klarnerem, oraz z dyrektorem departamentu podatkowego p. Wizenbergiem.

l.

Nowe trzęsienie ziemi.

ZURICH, 16.4. (PAT) Odczuto tu wczoraj trzęsienie ziemi, które poraz pierwszy zanotowano o g. 13 m. 48.

BIAŁOGRÓD, 16.4. (PAT). Tutejsza stacja sejsmograficzna zanotowała wczoraj o g. 17 m. 34 gwałtowne trzęsienie ziemi w odległości 9.540 kl. przypuszczają, że centrum tego trzęsienia ziemi ma miejsce w Japonji.

BERLIN, 16 IV. (PAT.) Ze Szwajcarji donoszą następujące szczegóły o trzęsieniu ziemi. — W Genewie i Zurychu zauważono silne trzęsienie pomiędzy godziną 1 m. 46—1 m. 48 Ustalono, że ognisko trzęsienia znajdowało się w Kantonie Wallis. Trzęsienie to spowodowało znaczne uszkodzenie budynków w miejscowościach Wise, Zermatt, Bryot. Jest to najsilniejsze trzęsienie ziemi w ciągu ostatnich 40 lat.

TELEGRAMY.

Konf. kolejowa w Rydze.

RYGA, 15.4. (tel. wł.). W dn. 29 kwietnia odbędzie się w Rydze pierwsza porządkowa konferencja kolejowa, w której wezmą udział Łotwa, Estonja, Litwa i Niemcy. Konferencja ma na celu uzgodnienie ogólnych prawideł, dotyczących kolejnictwa w wymienionych państwach.

Wywóz ziemiopłodów z Litwy.

KOWNO, 15.4. (tel. wł.). Rada Ministrów uchwaliła zezwolić na wywóz zagranicę ziemiopłodów, pod warunkiem przedstawienia władzom celnym specjalnego zezwolenia wywozowego, wystawionego przez Ministerstwo Rolnictwa.

Spadkobierczyni Stinnesa.

BERLIN. 16. IV. (PAT). „Deutsche Allgemeine Zeitung" donosi, że Hugo Stinnes zamianował swoją żonę Klarę Stinnes jedyną spadkobierczynią. Skład i zarząd firmy zostaje niezmieniony.

Zniesienie święta 1 maja.

BERLIN. 16. IV. (PAT). Turyngijski sejm przyjął przedłożenie o zniesienie ustawowego święta w dniu 1-go maja. Przeciwko wnioskowi głosowali socjaliści i komuniści.

O stanowisko rządu Rzeszy.

BERLIN. 16. IV. (PAT). Kanclerz Rzeszy zaprosił przywódców frakcyj parlamentarnych dla omówienia wytworzonego przez sprawozdania rzeczoznawców położenia, Socjal-demokraci oraz przewodniczący partji mieszczańskich aprobowali stanowisko rządu Rzeszy. Natomiast przedstawiciel niemieckich nacjonalistów oświadczył, że rząd nie powinien zgadzać się na żadne wiążące zobowiązania. Kanclerz wyraził pogląd, że powzięcie nieodwołalnych decyzyj jest obowiązkiem rządu, wynikającym z sytuacji zewnętrznej politycznej w jakiej znajduje się państwo.

Koronacja.

BIAŁOGROD, 15.IV PAT. (Polradjo) Koronacja króla Aleksandra i królowej Marji odbędzie się latem tego roku. Dzienniki donoszą, że uroczystości koronacyjne odbywać się będą według tradycyjnego ceremonjału serbskiego w połączeniu z ceremonjałem epoki królestwa kroackiego. Obchód stulecia tego królestwa odbędzie się również w tym roku.

† S. P.

Kazimierz Niemirowicz-Szczytt

właściciel majątków Dworzec i Teresin w powiecie Łuniniec-kim, inżynier-technolog, sędzia honorowy przy Pińskim Sądzie Okręgowym.

Opatrzony Św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 13 kwietnia b. r. o godz. 7 rano, przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w majątku Dworzec we wtorek 15 kwietnia o godz. 4 po południ., o czem zawiadania krewnych, przyjaciół i znajomych stroskana

Rodzina

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Ruch wydawniczy.

Marceli Handelsman: „Rozwój narodowości nowoczesnej". Warszawa, 1924 Gebethner i Wolff. Cztery rozprawy. Pierwsza rozwija i komentuje zasadniczą właściwość czasów najnowszych, żywiołowość i powszechnośc ruchów narodowościowych, uwzględniając zarazem budzenie się coraz intensywniejsze poczucia interesu wspólnego, które znalazło swój najcharakterystyczniejszy wyraz w dwóch formacjach krańcowo przeciwnych: w Lidze Narodów i w Trzeciej Międzynarodówce. Druga, najobszerniejsza, schodząca głęboko w zródłowe badania, poświęcona jest systemowi narodowo - politycznemu Coli di Rienzo, średniowiecznego ideologa nowoczesnej narodowości, słynnego rzymskiego „podżegacza tłumów". Trzecia rozprawa traktuje o ideologji politycznej, powstałego w 1798, Towarzystwa Republikanów Polskich. W czwartej wreszcie znajdziemy rzut oka na znaczenie Napoleona dla rozwoju narodowościowego Europy.

* * *

C. Niewiadomska i Z. Szmidtowa: „Nasi pisarze. Ich życie i dzieła". Krótki zarys piśmiennictwa polskiego XIX go wieku. Część II. Teatr i poezja. Warszawa, 1924, Gebethner i Wolff. Popularne ujęcie literatury ojczystej, głównie dla użytku seminarjów nauczycielskich, oraz dla samouków.

* * *

Ks. Czesław Oraczewski: „Jak się uczyć. Metodyka pracy umysłowej". Warszawa. Książnica Polska Towarz. nauczycieli szkół śred. i wyższych. 1924. Wydanie trzecie. Bardzo pożyteczna książka, opracowana wszechstronnie i umiejętnie; nie nużąca bynajmniej a znakomicie podniecająca do zastanowienia się i korzystania z wielu cennych rad i wskazówek. Uwzględnia w szerokiej mierze literaturę przedmiotu rodzimą i zagraniczną.

* * *

Dr. M. Orłowicz: „Ilustrowany przewodnik po Chełmnie i Świeciu". Warszawa Lwów. Książnica Polska. 1924 Stanowi tomik 10-ty wzorowo opracowywanej „Polskiej Biblioteki Turystycznej".

* * *

„Mikołaj Kopernik" Księga zbiorowa wydana przez lwowski komitet obchodu 450 rocznicy urodzin wielkiego mędrca. Lwów-Warszawa Książnica Polska. 1924.

Jest to zbiór prac o Koperniku, dających nam o nim wyobrażenie jako o astronomie, matematyku, lekarzu, filologu, pisarzu łacińskim, jako o uniwersaliście, któremu olbrzymie a wszechstronne wykształcenie humanistyczne dało możność obalenia t. zw. „Almagestu" Ptolomeusza, owej istnej biblji astronomicznej, co przez 14 wieków podawała światu do wierzenia dogmat niewzruszony o nieruchomości ziemi. Wielki odszczepieniec przeciwstawił tej biblji swoje dzieło „De revolutionibus orbium coelestium", wydane po raz pierwszy w Norymberdze w 1543-cim i — „wstrzymał słońce, wzruszył ziemię", jak brzmi napis na pomniku Kopernika w krakowskim kościele św. Anny i na jubileuszowym medalu poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Nie jest to bynajmniej zbiór okolicznościowych peanów na cześć wielkiego naszego rodaka. Są to ściśle naukowe studja, analizujące z równym spokojem *divinum ingenium*, genjalność Kopernika, jak i jego kroczenie po manowcach. Wiadomo, że w sto lat po Koperniku wykrycie przez Keplera nowych praw rządzących ruchami planet zburzyło zawikłaną budowę systemu i teoryj toruńskiego astronoma. Olbrzymia część niesłychanego trudu Kopernika poszła na marne.

Na piękną księgę, o której mowa, złożyły się pióra pp. Ernsta, L. Grabowskiego, E. Żylińskiego, R. Gańszyńca, F. Bujaka, W. Bruchnalskiego, J. Kowalskiego, W. Hahna. Kasprowicz przyłożył swój przekład poematu „Siedm gwiazd". Studjum o Koperniku w poezji polskiej oraz wyczerpująca bibliografja Kopernikowska dopełniają bogatą i cenną całość.

* * *

H. Sienkiewicz: „Quo vadis?" Wydanie nowe. Warszawa. Gebethner i Wolff. 1924.

Pięćset trzydzieści cztery stronice. Druk dobry, lecz drobny. Papier... możliwie najtańszy. Typowa książka powojenna. Oczywiście — nie dla bibliofilów tylko dla najszerszych mas. Cena względnie niska.

* * *

„Rok 1863". Wybór aktów i dokumentów w opracowaniu Edw. Maliszewskiego. Warszawa. Tow. wyd. Ignis. 1924.

Przedmowa i 40 aktów w dosłownem i pełnem brzmieniu, począwszy od mowy cesarza Aleksandra do szlachty z maja 1856-go *(Messieurs, point de rêveries!)* aż do odwołania się Rządu Narodowego Polski do Europy z marca 1864-go („Przyciśnieni całą potęgą zaprzysięgłych wrogów naszych, odzywamy się do Was, Ludy i Rządy Europy etc."). Przypisy uwidoczniają skąd autentyki są zaczerpnięte. Sumienna, źródłowa, piękna praca. Należy do nader pożądanej i wzorowo prowadzonej „Biblioteki Dokumentów Historycznych".

* * *

Kampanja roku 1920 w świetle prawdy". Bezimienna broszura (str. 48). Lwów. Książnica Polska. 1924.

Autor dowodzi z całą stanowczością, że plan odparcia nawały bolszewickiej, zagrażającej w sierpniu 1920-go już bezpośrednio Warszawie, był dziełem nie Piłsudskiego, nie Weyganda, nie Hallera, lecz ówczesnego szefa sztabu armji polskiej gen. Rozwadowskiego. On, bawiący od roku służbowo za granicą i wracający z konferencji w Spaa, został powołany na stanowisko szefa sztabu i objął agendy 22 lipca. Od tej daty wytężał wszystkie siły, aby przejść jaknajszybciej do akcji zaczepnej na całym froncie. Dn. 5 sierpnia przedłożył swój plan wielkiego manewru, mającego odważnem natarciem, przełamać hordy bolszewickie na przedpolach Warszawy — Wodzowi Naczelnemu. Ten zaaprobował plan gen. Rozwadowskiego i tem samem wziął na siebię całą za kampanję odpowiedzialność. Plan gen. Rozwadowskiego wykonano przy znakomitej pomocy polskich generałów (Sikorski, Haller, Latinik, Śmigły i inni) przy dzielnem współdziałaniu samego Piłsudskiego, przy współpracy gen. Weyganda. Nie było żadnego „cudu nad Wisłą"; był znakomity plan, wypracowany i obmyślony przez gen. Rozwadowskiego, oraz bohaterska dzielność i waleczność wodzów wojsk.

Gen. Rozwadowski obstawał za gnaniem rozbitych armij bolszewickich aż za Kowno, aż pod Rygę. Oparł się temu Piłsudski, nie chcąc „kopać przepaści nieprzebytej między Polską a Litwą". Wilno, zamiast zdobyć je uderzeniem wojsk

KRONIKA

CZWARTEK **17** Dziś Aniceta Jutro Apolonjusza

Wschód g. 4 m. 42
Zachód g. 6 m. 33

WILEŃSKA.

— **W Kościele Św. Jakóba** odbędą się jutro t.j. w piątek o godz. 5-ej popoł. pienia religijne.

— (*l*) **Wyjaśnienie w sprawie podatku gruntowego.** Min. Skarbu wyjaśnia, że przy ściąganiu podatku gruntowego gminy nie otrzymują 3 proc. wynagrodzenia za związane z tem czynności, gdyż wynagrodzenie to przysługuje gminom w razie ściągania przez nie tych podatków, do ściągania których nie są zobowiązane ustawowo jak to ma miejsce, co do podatku gruntowego.

— (*l*) **Ekspozytura Wileńska Prokuratorji Generalnej.** Wczoraj powrócił z Warszawy naczelnik Wileńskiej Ekspozytury Prokuratorji Generalnej mec. A. Kopeć. W związku z nominacją drugorzędnych urzędników Ekspozytury, oraz załatwienia sprawy lokalu, otwarcie czynności Ekspozytury ma nastąpić między dn. 15 maja a 1 czerwca r. b.

— **Świąteczny ruch pociągów.** Dyrekcja Wileńska zawiadamia, że dla obsłużenia zwiększonego przed i po świątecznego ruchu podróżnych, uruchomiają się na okres czasu 18, 19 i od 22 do 25 kwietnia włącznie r. b, pociągi osobowe na następujących odcinkach:

1) Grajewo—Brześć pociągi Nr. 13/14 od 18. IV.

2) Grodno — Suwałki pociąg Nr. 255, 256, 254, 253 przyczem pociąg Nr. 256 odejdzie pierwszy raz z Suwałk do Grodna 18 IV, pociąg zaś Nr. 254 odejdzie pierwszy raz z Grodna do Suwałk 17. IV.

3) Białystok—Baranowicze pociągi Nr. 111, 112 od 18 IV.

4) Wilno — Mołodeczno pociągi Nr. 411, 412 od 18 IV.

5) Wilno—Białystok— Warszawa pociągi pośpieszne Nr. 703, 704 od 18 IV r. b.

6) Wilno—Podbrodzie —Królewszyzna pociągi Nr. 551, 552, przyczem pociąg Nr. 551 odejdzie pierwszy raz z Wilna 17 IV, pociąg zaś Nr. 552 odejdzie pierwszy raz z Królewszczyzny 18 IV.

7) Wilno — Baranowicze pociągi Nr. 313, 314, przyczem pociąg Nr. 313 odejdzie pierwszy raz z Wilna 18 IV, pociąg zaś Nr. 314 odejdzie pierwszy raz z Baranowicz 17 IV. r. b.

Powyższe pociągi będą kursowały według rozkładu jazdy, podanego w ściennych afiszach na stacjach kolejowych i w urzędowym rozkładzie jazdy.

— (*l*) **Zaopatrzenie podoficerów zawodowych.** Min. Spraw Wojskowych wyjaśnia, że podoficerowie zawodowi, zwalniani na własną prośbę po przebyciu okresu służby, na jaką się zobowiązali, nie mają tytułw do otrzymania zaopatrzenia ze strony Skarbu państwa

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Dn. 15 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, na którem postanowiono wydzierżawić Dyrekcji teatrów wileńskich ogród Bernardyński na sezon letni roku bieżącego celem urządzenia w takowym koncertów symfonicznych na następujących warunkach: koncerty mogą być urządzane 4 razy tygodniowo, w poniedziałki, środy i piątki oraz niedziele i soboty kolejno, zaś trzy dni tygodniowo Magistrat wydzierżawia według swego uznania. Za korzystanie z ogrodu Dyrekcja płacić będzie Magistratowi po 2000 złotych polskich miesięcznie z góry, niezależnie od tego, czy koncerta będą się odbywały czy nie.

Opłata za wejście do ogrodu nie może przekraczać dla dorosłych 3.000.000 marek, uczącej się młodzieży i żołnierzy 1.500.000 mk., z tem, że płaca ta może być pobierana tylko od godziny $7^1/_2$ wieczorem. Wycieczki zbiorowe pozamiejskie za wejście do ogrodu w czasie koncertów płacić nie będą.

— (*l*) **Niebezpieczeństwo pożarowe.** Wileńska miejska straż ogniowa aczkolwiek posiada fachowego komendanta w osobie p. Waligóry, znajduje się jednak w złym stanie z powodu braku środków materjalnych, na co chronicznie cierpi kasa miejska.

Rada miejska spodziewała się, że uchwalony podatek od ubezpieczeń wpłynie do kasy miejskiej ze specjalnem przeznaczeniem reorganizacji i utrzymania straży ogniowej. Podatek ten jednak nie został zatwierdzony. Dowiedziała się o tem Rada Miejska na ostatniem posiedzeniu na skutek interpelacji radnego p. W. Studnickiego, który wskazywał, że z dzielnic wileńskich Antokol, zabudowany jak wogóle przedmieścia drewnianemi domkami i odległy od miasta, jest narażony na niebezpieczeństwo pożarowe, ponieważ skasowano oddział antokolski straży ogniowej, nie reparuje się studni artezyjskiej, i uliczki, prowadzące do Wilji, są po większej części z powodu karkołomnych spadów niedostępne dla dojazdu straży ogniowej.

Vice-prezydent miasta p. Łokuciewski w odpowiedzi twierdził, że w razie pożaru wodę można będzie dostać ze szpitala wojskowego i że są aż 4 uliczki, zaczynając od Słuczyńskiej, dające dostateczny dostęp do rzeki.

Ci jednak, co znają Antokol są innego zdania.

— **Do wiadomości abonentów Elektrowni Miejskiej.** Z powodu uszkodzenia jednej z maszyn parowych na Elektrowni Miejskiej, Wydział Elektryczny jest zmuszony wyłączać niektóre dzielnice miasta w godzinach wieczorowych.

Wydział czyni wszelkie starania, by uszkodzenie w jaknajkrótszym czasie usunąć.

— **Dzwony do kościoła paraf. w Bujwidziach.** Parafja Bujwidzie gm. Bystrzyckiej, zawdzięczając staraniom właścicieli majątku Bujwidzie w tych dniach otrzymała 3 dzwony ze zwróconych z Rosji. Dzwony te już za kilka dni wydzwonią w parafji Alleluja.

— **Od redakcji.** Zwracają nam uwagę, że nagłówek wiadomości „Zjazd polskiej młodzieży akademickiej" w rubryce „Z całej Polski" we wczorajszym Nr. Słowa nie jest ścisły. Nie chodzi tu o ogólny zjazd młodzieży polskiej, lecz o zjazd akademickich kół ideowych, które się wyłamały z pod uchwał III zjazdu ogólno-akademickiego we Lwowie w ostatnich dniach maja 1923 roku. Do kół tych należą: Organizacja Młodzieży Narodowej (O.M.N.), Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej, Polska Akademicka Młodzież Ludowa, Akademicki Związek Młodzieży Postępowej, Akademicka Polska Organizacja Wolności i Zjednoczenie Polaków Pochodzenia Żydowskiego.

Natomiast organizacje Młodzieży Monarchicznej, Młodzieży Wszechpolskiej, „Odrodzenia" Niezależnej Młodzieży Nar. z obecnym zjazdem w Warszawie nie mają nic wspólnego, jak również wszystkie korporacje odmawiają temu zjazdowi poparcia.

— **Walne zebranie członków Koła Polskiej Macierzy Szkolnej im. T. Kościuszki** odbędzie się w dniu 29 kwietnia r. b. o godz. 6 wiecz. w lokalu Domu Ludowego Nowa Aleja 2. Na porządku dziennym będzie: 1) Referat Dyrektora P. M. S. p. Ciozdy, 2) Sprawozdanie z działalności Koła za r. 1923. 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 4) Ustalenie wysokości składek członkowskich. 5) Wybor Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 6) Wolne wnioski.

W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków zebranie odbędzie się o godz. 7-ej tegoż dnia przy wszelkiej ilości zabranych.

— **Obchód rocznicy 3-go Maja.** Wczoraj między godz. $7^1/_2$ a $8^1/_2$ wieczorem, w sali posiedzeń Rady Miejskiej, odbyło się pod przewodnictwem d-ra Witolda Węsławskiego, prezesa Macierzy, zebranie obywatelskie z udziałem przedstawicieli duchowieństwa, władz państwowych i 90 różnych organizacyj i Towarzystw polskich, na którem zapadła uchwała urządzenia w Wilnie pochodu w dniu 3 go maja.

Na zebraniu tem został wyłoniony komitet tymczasowy, do którego weszli: J. E. ks. Biskup Michalkiewicz, Zofja Chełchowska, prezes Jan Popowicz, prof. Ferdynand Ruszczyc, dyr. Józef Korolec, Paweł Raue, Henryk Hirsz, Konstanty Bukowski, Aleksander Marcinowski, Edward Surwiłło i p. Antuszewicz, prezes Stow. nauczycielstwa Chrześcijańsko Narodowego.

Komitet ten ma do dnia 22 b. m. opracować program uroczystości i na posiedzeniu, które odbędzie się trzeciego dnia świąt (godz. 6-a wiecz. w sali posiedzeń Rady miejskiej) oznaczyć dzień walnego zebrania organizacyj, mających wziąć udział w pochodzie, w celu wybrania stałego komitetu obchodu rocznicy 3-go maja.

— **Odczyt.** Dowiadujemy się, że Profesor Uniw. Warsz. (b. minister sprawiedliwości) p. Wacław Makowski w przewodnią niedzielę wypowie odczyt p. t. „Obywatel i Rzeczpospolita."

— **Goście ze Szwecji.** Znane literatki i działaczki społeczne, baronowa Gustawowa Armfelt i jej siostra p. Wanda Pomian ze Stockholmu, zawitały wczoraj do Wilna i zabawią w naszem mieście kilka tygodni. Po świętach p. Pomian wygłosi tutaj szereg odczytów o Szwecji. **K. B.**

— (*l*) **Wycieczka nauczycieli łotewskich.** Dziś, dn. 17 kwietnia przyjeżdża do Wilna na jeden dzień 20 nauczycieli łotewskich skąd udają się przez Warszawę w dalszą wycieczkę po Polsce.

— **Nieporządki na kolei.** Otrzymaliśmy następujące pismo: Do Zarządu Koła Wileńskiego P. Z. K. wpływają pisemne i ustne zażalenia kolejarzy, o nieprawidłowem przemianowaniu etatowych pracowników na kontraktowych.

W myśl okólnika Ministerstwa Kolei Żelaznych L: I (16271) 2/23 z dnia 14 listopada 1923 r. przemianowanie etatowych na kontraktowych nie jest dopuszczalnem i całkiem nieprawomiernem.

Wobec powyższego Zarząd Koła P. Z. K. w Wilnie wzywa kolegów do składania zażaleń w tych sprawach, bezpośrednio do Pana Prezesa Dyrekcji Wileńskiej, w drodze służbowej. W razie nieotrzymania odpowiedzi przychylnej lub odmownej, lub milczenia—koniecznem jest złożenie apelu do Trybunału Administracyjnego, podając go w odpisie, dla ewidencji, do Zarządu Koła P. Z. K celem szybszego załatwienia tej krzywdzącej sprawy.

— **Curiosum!** Biedne „Kresy"! w Warszawie na stacji głównego Dworca za nic nie chcieli sprzedać biletu do Hoduciszek, twierdząc, że takiej stacji niema! Na uwagę pasażera, że owszem jest w ziemi wileńskiej, odpowiedziano: ach to gdzieś tam!... i nie dano! Czyby nie warto dać tym panom mapy posiadłości Rzeczypospolitej Polskiej?

— **Polityczne kłótnie Białorusinów.** Dn. 16 b. m. o godzinie 12 w południe przy wejściu do redakcji „Gołos Biełorusa", prezes Białoruskiego Zgromadzenia Obywatelskiego p. Wołejszo spoliczkował dwukrotnie w obecności znacznej ilości osób, znanego działacza politycznego białoruskiego Jana Łuckiewicza, byłego prezesa Rady Narodowych Ministrów Białoruskiej Narodowej Republiki w Mińsku. Zajście powstało na tle politycznem. Po upływie kilku godzin p. Wołejszo został owacyjnie powitany przez grupę Białorusinów orjentacji polskiej, która na cześć jego wydała bankiet.

TEATR I MUZYKA

— **Teatr Polski „Lutnia".** Repertuar świąteczny Teatru Polskiego układa się następująco: W niedzielę, poniedziałek i wtorek grany będzie „Żywy Budda".

W środę wznowienie znakomitej amerykańskiej krotochwili „Jutro pogoda" — A. Hopwooda, która przeszło rok nie była graną na naszej scenie. W wykonaniu biorą udział najlepsze siły naszego teatru z pp. Bohdańską, Tatarkiewiczem i Wyrwiczem w rolach głównych.

— **Popołudniówka dla młodzieży.** We wtorek, trzeciego dnia świąt o g. 4 pp. ukażą się jeszcze raz „Złote więzy", w premjerowej obsadzie, po cenach o 50% zniżonych.

Na mocy Rozporządzenia p. Min. Skarbu w poroz. z p. Min. Sprawiedl. z dn. 28-III-24 r.

DOM BANKOWY

T. BUNIMOWICZ

Bank Dewizowy

SPRZEDAJE WALUTY ZAGRANICZNE
(Dolary, Funty sterl., Franki i inn.).
BEZWZGLĘDNIE WSZYSTKIM
bez specjalnych zezwoleń.

Na Swięta Wielkanocne

duży wybór najrozmaitszych i najświeższych towarów gastronomiczno-kolonjalnych

poleca w swoich sklepach

1) przy ul. Wileńskiej № 28
2) „ „ W. Pohulance № 21

Wileńskie T-wo Handlowe

PALATINE

NA RATY! BEZ PIENIĘDZY!

DOM HANDLOWY **„Wacław Nowicki"**

WILNO, UL. WIELKA Nr. 30 (były Nr. 60).

Zawiadamia, iż od dnia 15 kwietnia udziela zakupów na raty bez pieniędzy

WIELKI WYBÓR

W DZIALE DAMSKIM: obuwia, kaloszy, płaszczy gumowych, sukien, bluzek, bielizny, pończoch, rękawiczek, torebek, parasolek, swetrów, dżemprów, szali, chusteczek i t. d.

W DZIALE MĘSKIM: obuwia, kaloszy, palt jesiennych, palt gumowych, sandałów, krawatów, bielizny, rękawiczek, kołnierzy, spinek, skarpetek, chustek kieszonk., półkoszulków, mankietów, koszul frakowych, tek, walizek i t. p.

W dziale ogólnym, koce, pokrowce, obuwie dziecinne.

CENY NIŻEJ GOTÓWKOWYCH I STAŁE.

...lskich, zajęto... „buntowniczo". Stanął pokój w Rydze. Nie wyzyskano zwycięstwa. Plan gen. Rozwadowskiego został wykonany tylko w połowie.

* * *

Dr. Mieczysław Tretter: „Zbiory państwowe w zamku królewskim w Warszawie. Z 35 rycinami. Gebethner i Wolff. Warszawa. 1924.

Aczkolwiek nasz b. zamek królewski w Warszawie imponuje już dziś wspaniałością i pięknością apartamentów Stanisława Augusta, częściowo przywróconych do dawnej swej świetności, wszelako pojęcia jeszcze nie mamy, jak wyglądały owe sale assamblowa, rycerska, audjencyjna etc., owe sypialnie, pokoje, ubikacje w dobie największej troski wielkiego estety na tronie o bogactwo artystyczno-kulturalne dla Polski, osobliwie dla jej policy. Treściwy zarys dra Trettera daje wyobrażenie o tem, czego jeszcze braknie — rekonstrukcji. Część tylko wspaniałych i drogocennych dzieł sztuki, oraz mebli należących do zamku królewskiego, udało się od rządu moskiewskiego wyrewindykować. Dziełko dra Trettera, ładnie wydane, obejmujące ze 90 stronic sporego formatu, może wybornie pełnić rolę: przewodnika po królewskich apartamentach zamkowych. Oby je zwiedzano jaknajchętniej; oby wszystko to, co „stoi" w opisie dra Trettera, utkwiło jaknajmocniej w pamięci każdego Polaka!

* * *

Józef Wasowski: „Ludzie nikczemni". „Z cyklu: „U źródeł niemocy Rzeczypospolitej". Warszawa. Nakład miesięcznika „Droga". 1924.

Wizerunek, niestety, wierny sporego odłamu kliki, rozdającej dziś sobie i innym patenty na patrjotyzm. „Kto nie jest członkiem ich mafji, lub przynajmniej ślepo ich nie słucha, kto im chce uchylić maski, spojrzeć w twarz i spojrzeć na ręce, kto społeczeństwu pokazuje ich w prawdziwem świetle, tego zagłuszą takim stekiem oszczerstw, że długo potem o swoje dobre imię będzie musiał walczyć". A na innem miejscu pisze autor: „Są pośród nich zimni, szczwani gracze, którym o żadną sprawę naprawdę nie chodzi. Są to bracia duchowi oszczercy Meletosa, który wyprawiał, jak powiada Plato, „figle nikczemne" i „udawał, że mu na serjo idzie o rzeczy, na których nigdy mu nie zależało". Terenem działania kłamstwa, oszczerstwa i oszustwa jest u nas przedewszystkiem życie polityczne... Jak wszędzie.

Do kogo autor pije... niech łaskawy czytelnik, w duszy swej dośpiewa.

J.

BILANS
POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI na dzień 31.XII.1923

Stan czynny		Stan bierny	
1. Pozostałość w Kasie	660.762.947.863,20	1. Wkłady czekowe	8,303.056.515.443,13
2. Polska Krajowa Kasa Poż.	5.148.494.883.815,91	2. Wpłaty zarach. w Urz. Poczt. w 1923 r. w PKO 1924 r.	4.033.580.123.947,10
3. Urzędy Pocztowe	5.018.897.977.631,99	3. Przekazy wysł. do wypłaty	1.221.226.324.401,88
4. Lokaty Gwarancyjne	2.897.419.004.654,—	4. Wkłady Oszczędn. złotowe	1.129.115.648.180,—
5. Papiery Wartośc. własne	3.637.997.228.641,25	5. „ „ markowe	12.745.954.241,38
6. „ „ fund. emeryt.	1.624.921.141,—	6. Fundusz zapasowy	750.334.894,30
7. Nieruchomości	1.397.399.115.803,46	7. „ emyrytalny	1.641.990.339,—
8. Ruchomości	16.448.245.147,18	8. „ amortyzacyjny	41.311.626,22
9. Zaliczki	103.888.506.753,58	9. Długi hipoteczne	1.819.735,92
10. Dłużnicy	100.734.258.077,34	10. Rezerwa na pokr. dług. hipt.	171.176.004.024,—
11. Minister. Skar. (zaliczka na poczet czyst. zys. za r. 1923)	600.000.000.000,—	11. Rozrachunki z Oddziałami	154.700.575.092,42
		12. Sumy przechodnie	1.005.248.434.738,43
		13. CZYSTY ZYSK	3.050.327.052.865,63
	19.083.612.089.528,91		19.083.612.089.528,91

RACHUNEK STRAT i ZYSKÓW

Winien		Ma	
1. Koszty administracyjne	441.883.347.042,89	1. Pobrane proc., prow. i in.	287.269.708.077,47
2. Oprocent. wkład. czeków	2.139.042.456,60	2. Zysk na papierach wart.	4.946.395.764.942,39
3. „ „ oszczędn.	66.624.030.877,74		
4. Rezerwa na pokr. dług. hip.	171.176.004.024,—		
5. Różnica kursu na wkł. oszcz. złotowych	1.501.515.995.753,—		
6. Czysty zysk	3.050.327.052.865,63		
	5.233.665.473.019,86		5.233.665.473.019,86

Prezes Pocztowej Kasy Oszczędności
(—) *H. I. Linde*

Komisja rewizyjna:
(—) *M. Paior* (—) *St. Lipiński*
(—) *A. Dubieński* (—) *M. Schneider*
(—) *C. Łagiewski*

Naczelnik Centralnej Izby Obrachunkowej
(—) *A. Janowski*

DO WYNAJĘCIA DWA UMEBLOWANE POKOJE ZE WSZELKIEMI WYGODAMI ZA OPŁATĄ 70 ZŁ. MIESIĘCZNIE WIADOMOŚĆ W REDAKCJI.

— **Teatr Wielki (na Pohulance).** Premjera „Carmen" doznała entuzjastycznego przyjęcia, które było skierowane zarówno pod adresem wykonawców ról solowych, jak przygotowania muzycznego zespołów chórowych, oraz strony dekoracyjno-malarskiej widowiska.

W niedzielę i poniedziałek grana będzie „Carmen" — Bizet'a w premjerowej obsadzie ról, z gościnnemi występami pań: Szereszewskiej i Hendrichówny.

We wtorek jedyny raz grana będzie przezabawna operetka „Gri-Gri" z pp. Grabowską i Dowmuntem.

— **Popołudniówka w Teatrze Wielkim.** W poniedziałek o g. 4 pp. ukaże się raz jeszcze znakomita „Madame Pompadour" po cenach zniżonych.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Rabunek.** Stanisław Połonko (wieś Łotwiszki gm. Dziewieniskiej) powiadomił policję, iż przed Halą miejską 2-ch nieznanych osobników pod pozorem sprzedania sukna wyrwało mu z rąk 45 miljonow mk. poczem zbiegli.

— **Trup.** Dn. 14 maja r. ub. zaginął Wojciech Kozicki (zaścianek Masułajce gm. Rudziskiej). Przed paru dniami w oborze zaginionego policja wykopała z ziemi trupa Kozickiego. Z powodu tego zostali aresztowani syn wymienionego, oraz jego żona, których pod eskortą policji dostawiono do Wilna.

— **Pożary.** Dn. 15 b. m. spaliła się fabryka papieru należąca do Mojżesza Dojana. Przyczyna pożaru oraz straty dotychczas nieustalone.

Dn. 16 b. m. wybuchł pożar w domu Nr. 49 przy ul. Kalwaryjskiej. Spaliło się część dachu i opaliła się jedna ściana.

— **Brak dozoru.** Dn. 16 b. m. napił się octowej esencji 3 letni Jan Niemirow (Piłsudskiego 4). Lekarz pogotowia poszkodowanemu udzielił pierwszej pomocy.

Z CAŁEJ POLSKI.

— **Ś. P. Stanisław Srzednicki.** W Piotrkowie zmarł d. 15 b. m. w wieku lat 82 ś. p. Stanisław Pomian-Srzednicki, b. pierwszy prezes Sądu Najwyższego, weteran 1863 roku i kawaler orderów: Orła Białego i Odrodzenia Polski. Śp. Pomian-Srzednicki pracował w sądownictwie 62 lata.

— **Przed rozpoczęciem procesu w sprawie zbrodni 6 listopada.** Pisma donoszą z Krakowa: Jak się dowiadujemy, że akt oskarżenia w sprawie zbrodni 6 listopada został już w zupełności przygotowany. Zawiera on kilkadziesiąt stron druku maszynowego. Na ławie oskarżonych zasiądzie 56 osób, na świadków zaś powołanych będzie 150. Akt oskarżenia będzie doręczony sądowi i rozpatrzony bezpośrednio po świętach wielkonocnych. Rozprawa rozpocznie się prawdopodobnie z końcem maja i potrwa 5—6 tygodni. Rozprawie przewodniczyć mają, albo sędzia sądu okręgowego dr. Markiewicz, albo sędzia sądu okręgowego dr. Franckiewicz, oskarżać zaś będą prokurator dr. Hibl i prokurator Szwarc.

ZE ŚWIATA.

— **Cuda nowoczesnej techniki.** W stanie Nebraska A. P. zaprowadzono ulepszenie pocztowo-telegraficzne, jakiego jeszcze nie posiada żaden urząd w Europie. Coprawda mieszkańcy tego stanu, rozproszeni na znacznych bezludnych przestrzeniach, w razie potrzeby skomunikowania się ze światem, muszą nieraz przebywać znaczne przestrzenie przeważnie konno. Drogi bowiem znajdują się tam jeszcze w nader pierwotnym stanie. Otóż w stolicy stanu, w Omaha, urząd pocztowo-telegraficzny urządził radiofon, przyjmujący „korespondencję" od agentów pocztowych obchodzących swoje okręgi. Agent przyjmuje na miejscu ustanowioną opłatę i wiadomość otrzymaną od interesanta posyła do urzędu, który stosownie do zamówienia, przepisuje ją w formie listu lub telegramu dla wysłania według adresu. Agenci obnoszą ze sobą aparaty iskrowe i nawzajem wiadomości otrzymane z zarządu komunikują mieszkańcom. Nowość ta została wprowadzona z nowym rokiem a pierwszym agentem poczty w Omaha został Jack Kuigtet zarazem instruktor swoich młodszych kolegów.

ŻYCIE EKONOMICZNE

— **Kurs franka waloryzacyjnego** na dzień 17—18 b. m. 1800000 mk.

— (*l*) **Ceny na mięso.** Komisja rzeczoznawców mięsa i wyrobów masarskich ustaliła następujące maksymalne ceny na mięso, które będą obowiązywać z dn. 22 kwietnia.

Mięso wołowe I gat. w hurcie 2800 tys., II gat. 2650 tys. za klg.; w detalu: mięso I gat. bez kości 3950 tys., II gat. 3800 tys., z kośćmi I gat. 3200 tys., II gat. 3050 tys.

Do świąt obowiązują ceny poprzednio ustalone.

— (*l*) **Ceny notowane na rynku wileńskim w dn. 15 kwietnia.** Żyto 27 mil. za 100 klg.; owies 24 mil.; mąka pszenna 1000—1100 tys. za klg.; pytlowa 575, razowa 250, ziemniaki 9 mil. za 100 klg., mięso wołowe I gat. 3200 tys. za klg., II gat. 3050, baranie 3 mil., cielęce 2500—300 tys., wieprzowe 3500, słonina 4—5 mil., szynka 5—6 mil., masło śmietankowe 9—10 mil., solone 6—7 mil., mleko 550 — 600 tys. za litr, jaja 200 tys. za sztukę, cukier-kostka 2500 tys. za klg., kryształ 1850, ryba od 400 tys. do 5 mil.

— **Spłata raty na podatek majątkowy.** W związku z poprzedniemi doniesieniami o poborze pierwszej raty podatku majątkowego, wyznaczonej na czas od 10 czerwca do 10 lipca r. b., wyjaśnia się, iż rata ta stanowić winna teorytycznie 1|6 część podatku majątkowego t. j. 166 miljon. fr. zł. gdyby wszystkie deklaracje płatników o majątku pozwoliły wymierzyć podatek w wysokości 1 miljard franków złotych.

Ponieważ ten ustawowy kontygent, jak widać z dotychczasowych zaliczek na podatek majątkowy, nie będzie mógł być osiągnięty przy normach procentowych, zawartych w ustawie o podatku majątkowym, co zresztą przewidzianem jest w art. 42 ustawy, upoważniającym rząd do podwyższenie norm procentowych, celem osiągnięcia sumy 1 miljarda, M-stwo Skarbu preliminuje z pierwszej normalnej raty uiszczanej na podstawie zeznań wpływ w sumie 75 miljonów fr. zł. z czego na czerwiec 10 miljonów, na lipiec 30 miljonów, na sierpień 25 miljonów i na wrzesień 10 miljonów fr. zł. Ponadto na wrzesień preliminuje się wpływ 5 miljonów fr. zł. z odroczonych kwot pobieranej obecnie zaliczki.

Termin płatności drugiej normalnej raty podatku majątkowego przypada od 15 października do 15 listopada r. b. Ponieważ do tego czasu komisje szacunkowe nie będą jeszcze mogły opanować należycie całego materjału wymiarowego, przeto za podstawę obliczenia drugiej normalnej raty, przyjęte będą zasady zastosowane do obliczenia raty płatnej w czerwcu i lipcu r. b. t. j. uiszczanej na podstawie zeznań, z tem, że aby osiągnąć preliminowaną na r. b. kwotę 330 miljonów fr. zł. rata ta będzie odpowiednio podwyższona, co oznaczone zostanie ściśle później po wyjaśnieniu, ile wpłynie z pierwszej raty. Preliminarz przewiduje wpływ z drugiej raty w sumie 161 miljonów fr. zł. Zaliczki pobrane obecnie na podatek majątkowy, będą potrącone w terminie późniejszym.

NADESŁANE

— **Poświęcenie nowej placówki.** — W tych dniach Ks. Poczobut dokonał aktu poświęcenia nowego sklepu meblowego pod f. Wacław Mołodecki przy ul. Wileńskiej Nr. 8.

Firma powyższa jest zaopatrzoną w duży wybór mebli z własnej pracowni.

OFIARY

Dr. Stanisław Dokalski zamiast powinszowań świątecznych na najbiedniejszych 5 mil. mk.

J. Mł. na Schronisko dla Nauczycielek 15 milj. Przytułek dla nieuleczalnych 5 milj. Żłobek imienia Maryi 5 milj. Zakłady Serca Jezusowego 5 milj. Dom podrzutków Dzieciątka Jezus 5 milj. Repatrjanci 2 milj.

Do sprzedania
2 ogiery, 5 klaczy, 12 wałachów
Wiadomość w Ekspozyturze Sp. Akc. Pabjanickiej Fabryki Papieru
Rob. Saenger
st. Worepajewo.

D-rzy
Bujalski, Obiezierski i Waszkiewicz
lekują położnice i chore z cierpieniami kobiecemi w Zakładzie położniczym
ul. W. Pohulanka Nr. 13

Chleb dla głodnych dzieci 3 milj. Bratnia pomoc U. S. B. 5 milj. Nędza wyjątkowa 5 milj. Razem 40 milj. mk.

— —

WILEŃSKA GIEŁDA

Urzędowa 16 kwietnia b. r.

Dolary stanów Zjednocz.	9250000—9245000
New-Jork	9260000
Ruble złote	4785000
L.Z.Wileń. Banku Ziem.	40000000

WARSZAWSKA GIEŁDA

urzędowa 16 kwietnia b. r.

Dolary	9325000—9300000
Frank francuski	589000—583500
Belgja	502000—498700
Holandja	347500—345000
Londyn	40700000—40425000
Nowy-Jork	9350000—9300000
Paryż	583500—578500
Praga	277700—269950
Szwajcarja	1647500—1632000
Stockholm	2475000—2460000
Wiedeń	132.10—131.—
Włochy	417800—415000
Frank złoty	1800000
Miljonówka	975000—950000
Pożyczka złota	1400000
Złote bony	1360000—1400000
Pożyczka dolarowa	5150000

Redaktor
Stanisław Mackiewicz.

„Polska Składnica Galanteryjna". Wł. Franciszek Friczka. Wilno, ul. Św. Jańska Nr. 6.
Hurtowy skład towarów galanteryjnych i Norymberskich.
Najtańsze polskie źródło kupna nici i pończoch. Specjalność dostawy do sklepów i kooperatyw.

Firma chrześcijańska. D. H. „Bławat Wileński" ul. Wileńska, 31.
Poleca na sezon wiosenny: markizety, muśliny, batysty, kretony, zefiry, swetry, wełniane i jedwabne, wełny i gabardiny na Suknie, kostjumy i płaszcze damskie, kamgary na garnitury męskie, medepolamy i płótna prześcieradłowe i płócienka rozmaite na bieliznę, bielizna męska gotowa i na zamówienie, goduszki i kołdry zawsze gotowe na składzie. Wybór wielki — ceny niskie. — Pp. Urzędnikom instytucyj rządowych i prywatnych — na RATY.

Licytacja.

Dnia 28-go kwietnia 1924 roku o godzinie 11-ej rano w lokalu Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych w Wilnie odbędzie się licytacja ustna, oraz za pomocą ofert piśmiennych na sprzedaż za gotówkę działek sekcyjnych i drzew pojedyńczych z przerębu z etatów 1923 i 1924 roku w Nadleśnictwach:

1) Jezioreskiem	12) Bakształńskiem
2) Święciańskiem	13) Smorgońskiem
3) Bersztowskiem	14) Lidzkiem
4) Hoduciskiem	15) Grodzieńskiem
5) Wilejskiem	16) Stołpeckiem
6) Olkienickiem	17) Różankowckiem
7) Trabskiem	18) Druskienickiem
8) Oszmiańskiem	19) Swirskiem
9) Iziśnieńskiem	20) Ławaryskiem
10) Dunilowickiem	21) Wileńskiem
11) Uszańskiem	22) Rudnickiem

razem około 70.000 m³ drzewa użytkowego i 100.000 m³ opałowego różnych gatunków

Dnia 1-go maja 1924 r. odbędzie się przetarg ustny i piśmienny na sprzedaż różnych sortymentów drzewa użytkowego w ogólnej ilości na 10.000 m³.

Przepisy licytacyjne, wzory ofert i umów, oraz szczegółowy wykaz wystawionych objektów, są do przejrzenia w Departamencie Leśnictwa M. R. i D. P. (Warszawa, ul. Senatorska 15): w Z. O. L. P. w Wilnie (ul. W. Pohulanka 24, pokój 5) i w odnośnych Nadleśnictwach

Przeznaczone do sprzedaży jednostki licytacyjne można oglądać na miejscu za zezwoleniem Nadleśnictwa.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie.

Najtańsze zródło zakupu!!!
owsa
otrąb,
siana,
słomy.
Spółdzielnia Rolna
Kresowego Związku Ziemian
ZAWALNA 1. TEL. 1-47

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
Kresowego Związku Ziemian
Zawalna Nr 1, telef. 1-47.
Zakres działalności:
Zakup i sprzedaż prod. rolnych
Generalna Reprezent.
Gł. Urz. Żywnościow.
Sprzedaż mąki żytniej.
Skład paszy
Sprzedaż detaliczna: owsa, otrąb, siana, słomy.
Własne piekarnie
Wypiek chleba ze sprzedażą detaliczną we własnych sklepach (Uniwersytecka 1, Mickiewicza 20, Kalwaryjska 1, Portowa 22).
Wypiek chleba dla szpitali, internatów, ochron, przytułków i t. p. instyt.
Dostawy rządowe
Pośrednictwo między producentami rolnymi a instytucjami państwowemi w dostawie produktów rolnych.
Składy towarowe z bocznicą kolejową
Róg ul. Targowej i Szkaplernej telefon 4-62.
Własny tabor przewoz.

NASIONA pierwszorzędnej jakości POLECA
Sklep Rolniczy" Szwarcowy 1 (Wielka 15)
Ceny konkurencyjne.

Kostjum damski angielski na szczupłą figurę oraz męski marynarkowy prawie nowy do sprzedania, Garbarska 17, m. 12

Dr. Czesław Koneczny
Chirurgja jamy ustnej choroby zębów, sztuczne zęby. Wojskowym i urzędnikom na raty. Mickiewicza 11 (gdzie kino) od 10 do 12½ i od 4 do 6½

Sprzedaje się
bryczka
parokonna
Kalwaryjska 9 m. 14.

Zgub. dokum. wojsk wyd. przez P.K.U. Wilno, na im. Jezefa Karecza. Uniew. się.

Dr. Wołodźko
ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od g. 12-2 i 5-6 Zawalna 22.

Sprzedaje się
dom-letnisko
Tunelowa 14.

Akuszerka z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46—6.

D-r M. Mienicki
chor. wener. syfilis i skórne (leczen. sztucznem słońcem górsk.) ul. Wileńska 34 m. 31 Przyjmuje od 4-7

Jeneralnych Reprezentantów
poszukujemy do sprzedaży naszych nowoczesnych
aparatów do gaszenia ognia
Uwzględnieni mogą być panowie tylko z pierwszorzędnemi referencjami. Gotówki potrzeba około 1000 dol.
Wielkie szanse zarobku. Sprzedaż zostanie ułatwioną reklamą.
Oferty należy adr. J. Z. 21584 Rudolf Mosse, Berlin, SW. 19.

Młoda osoba ze znajomością buchalterji i stenografji poszukuje posady, Udziela lekcji stenografji w/g systemu Gabelsbergera Polińskiego. Redakcja Słowa № 13.

Młoda panienka z wykształceniem średniem poszukuje zajęcia. Redakcja Słowa № 11.

W Landwarowie stoją 2 ogiery i przyjmują się klacze do odchowani. I pełnej krwi angielskiej „Memento" 2-gi Anglo-Arab „Zygomar" cena za odchowanie klaczy rów nowaźna 10 in pudom owsa. Adres: stacja i majątek „Landwarowo".

Poszukuje się urzędnika buchaltera
(pożądany bankowiec) władającego językiem angielskiem. Oferty z podaniem kwalifikacji i warunków wraz z załączonemi odpisami świadectw. należy kierować do Adm. „Słowa" Mickiewicza 4 pod literami K. Z.

Kooperatywa „PRACOWNIK"
Wielka 66. — Telefon 2 58.
Na święto: cukier, śliwki, konserwy, orzechy, migdał, rodzynki etc.
OBUWIE—męskie, damskie i dziecin.
NA SEZON:—pantofle, sandały. Bławat: koszule, kalesy., płótna i zefiry.
Naczynia: szklanki, spodki, talerze etc.

Bryczka
sprzedaje się okazyjnie
ul. Sofjaniki 4.

ZAKŁADY OGRODNICZE
1) przy ul. Sadowej Nr. 8.
2) „ „ Słowackiego Nr. 6.
3) „ „ Zawalnej Nr. 18, sklep kwiatowy
POLECAJĄ
NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE
DUŻY WYBÓR Kwiatów DONICZKOWE oraz CIĘTYCH
—) CENY UMIARKOWANE (—

Broń—Amunicję
PRZYBORY MYŚLIWSKIE
poleca
Eustachy Dmytrach.
Lwów, Legionów 3,
Warsztaty rusznikarskie.

Sklep Obuwia „Express" Wilno Portowa 7
Nadszedł transport zagranicznych
SANDAŁÓW
męskich, damskich i dziecinnych
Gwarantowana — trwałość

Wydawca w zastępstwie współwłaścicieli — Stanisław Mackiewicz. Drukarnia J. Bojewskiego, Sawicz 8.